

60.010/H

MTI.

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Külföldi hírek

s z o m b a t

kk 1. várható

df bzs kd

1978. december 30./mti/

u j d e l h i :

nguyen duy trinh látogatása

t e h e r á n :

iráni helyzetkép

.-.

7.05/bzs

- 1 -

Kepecs

kk 2. szovjet tudós a szívtültetésekről

a-te bzs kd m o s z k v a, 1978. december 30./mti/

a szívtültetés problémáiról, jövőjéről nyilatkozott vlagyimir kremnyev, a moszkvai szerv- és szövetátültetési intézet igazgatóhelyettese a trud című napilapnak. a tudós elmondta, hogy a kardiológia fejlődésének leginkább járható útja a beteg szív mesterséges szívvél való helyettesítése. ezzel kapcsolatban utalt barnard professzor eredményes műtéteire, de hozzátette: a szívbetegek számának rohamos növekedése miatt a gyógyítás egyetlen módja a mesterséges szív, amelyet korlátlan mennyiségben lehet majd előállítani.

kremnyev többek között emlékeztetett arra az esetre, amikor egy mesterséges szívű borjút nyolc napig sikertelenül életben tartani. ennek a ténynek nem kis jelentősége van, hiszen egy évvel ezelőtt még csak három napon állapították meg a mesterséges szív életképességét. /taszsz/

--

kk 3. ivan szuszanyin - premier

ék bzs kd m o s z k v a, 1978. december 30./mti/

az orosz nemzeti zene megteremtője, mihail glinka születésének 175. évfordulója alkalmából a moszkvai nagy színházban felújították a szerző első operáját, az ivan szuszanyint, amely egyúttal az első orosz klasszikus opera is.

a glinka által „hazafias hősi-tragikus operá”, -nak nevezett mű ősbemutatója 1836-ban volt pétervárott. az ivan szuszanyin-t a moszkvai bolsoj színpadán először 1842-ben játszották. a mostani, m. ermler vezényletével és g. pankov rendezésében készült bemutató, amelyre az „orosz tél”, fesztivál keretében került sor, az 1945-ös előadás felújítása. /pék/

--

kk 4. baszk főtanács

b vz/mp bzs kd b i l b a o, 1978. december 30./mti/

a baszk főtanács által összehívott baszk parlamenti képviselők pénteken guernicában ratifikálták a tartomány önkormányzatára vonatkozó tervezetet.

/folyt. köv./
7.14/bzs

- 2 -

KA

kk 4. /baszk főtanács 1. folyt./bzs

a tervezet széles körű hatáskört irányoz elő a tartományi szervezetek a pénzügyek és a rendfenntartó tevékenység terén. önálló rendőrséget állíthatnak fel, amelynek „legfőbb irányítása a baszk nép-kormány kezében van”, „ugyanakkor a madrid és a baszk kormány képviselőiből álló „biztonsági bizottság”, hangolná össze a tervezet szerint a helyi biztonsági erők és a központi kormány rendfenntartó erőinek működését.

a baszk nép „intézményes alaptörvényeként”, előterjesztett önkormányzati-tervezet a négy baszk tartományt: álavát, guipuzcoát, vizcayát és navarrát egyesíteni kívánja egy euzkadinak nevezett „önálló egységben”, „az afp megjegyzi, hogy a „spanyolország”, szó a szöveg 45 cikkelyének egyikében sem szerepel. /afp/

--

kk 5. osztrák belpolitika

sz bzs kd b é c s, 1978. december 30.

szabó zoltán, az mti tudósítója jelenti:

az óév utolsó napjaiban lelassultak ugyan a belpolitikai események ausztriában, a nagy pártok képviselői azonban már az újévi ünnepek utáni időszakra készülődnek. 1979-ben ugyanis parlamenti választásokra kerül sor. mint az elmúlt napokban egyre bizonyosabbá vált, a tervezetnél korábbi időpontban. hivatalosan még nem jelentették be az őszre tervezett erőpróba időpontjának előrehozatalát, azonban kreisky kancellár kísérleti léggömbnek szánt kijelentései, valamint a parlamenti pártokhoz közelálló körök egybehangzó véleménye alapján szinte biztosra vehető, hogy május első napjaiban megtartják a kormányzás további sorsát eldöntő fontos belpolitikai eseményt.

a választások ténye természetesen felveti a hogyan tovább kérdését is, amellyel kapcsolatban intenzív puhatolózás indult meg, mindennek előtt a szocialista párt sorában. a nyolcadik éve kormányzó osztrák szocialista párt az elmúlt néhány hónapban érzékeny veszteséget szenvedett a belpolitikai csatározások különböző frontjain, mindennek előtt a szocialisták fellegetvárának tekintett bécs-fővárosban, ahol stájerországhoz hasonlóan október elején tartottak tartományi és helyhatósági választásokat. a jelenleg három fős parlamenti többséggel rendelkező spö-nek szembe kell néznie az abszolút többség elvesztésének lehetőségével is, ami annyit jelent, hogy koalíciós partnert kell keresnie.

/folyt. köv./
7.44/bzs

- 3 -

KA

kk 5. /osztrák ... 1. folyt./bzs

ausztria két legerősebb pártja, az spö és az osztrák néppárt már gazdag koalíciós tapasztalatokkal rendelkezik, hiszen a háboru után hosszú ideig, a 60-as évek második feléig megosztották egymással a kormányzás felelősségét. ezen formáció felujítása mellett két nyomos érv szól: az elkövetkező év sem igéri a gazdasági gondok enyhülését, s az utóbbi hónapokban megszorodott a leépítések és tömeges elbocsátások száma, egyre több üzem volt kénytelen bezárni kapuit, a nehezebb gazdasági feltételek között a két nagy párt megosztott felelősséggel, és erős ellenzék hiányában kormányozhat. a nagytőkét megtestesítő néppárt emellett - és ez a másik érv - ajándékként megkapná a szocialistákkal szorosán összefonódott, velük együtt menetelő szakszervezetek támogatását is. kormány szintre emelnék az ugynevezett szociális partneri viszonyt. a tetszetos érvek ellenére azonban korai lenne biztosnak, vagy akárcsak valószínűnek tekinteni a nagykoalíciót.

az új év mozgalmas belpolitikai eseményeket ígér. várható, hogy január első napjaiban hivatalosan is bejelentik a parlamenti választások előrehozatalát.

-.-

kk 6. rövid hírek

vi bzs kd

1978. december 30./mti/

b é c s : távkocogás

kurt balla, 55 éves eisenstadti közgazdász nyilván nem akarta kihasználtnak hagyni a téli tavaszt, és úgy döntött, hogy grazból felkocog bécsbe. pénteken reggel indult el a stájer fővárosból és a 210 kilométeres távot 24 óra alatt, kétszer félórás pihenéssel kívánja megtenni. /mti/

b o g o t a : 140 tonna marihuana

összesen 140 tonna marihuánát foglaltak le a kolumbiai hatóságok kguajirában - jelentette be pénteken a kolumbiai hadügyminisztérium. 20 személyt letartóztattak, 13 járművet, számos lőfegyvert és nagyobb mennyiségű lőszer koboztak el. a hadügyminisztérium közleménye szerint tovább folytatják a küzdelmet a kábítószer-kereskedők ellen. /afp/

/folyt. köv./
7.48/bzs

- 4 -

U4

kk 6. ;/rövid hírek 1. folyt./bzs

n e w y o r k : bt új elnöke

donald o. mills, jamaica ensz-képviselője veszi át január 1-től az nszk-beli rüdiger von wechmartól a biztonsági tanács elnöki tisztségét. addigra jár le ugyanis az nszk kétéves mandátuma ennek a posztinak a betöltésére. /afp/

n e w y o r k : bt

az ensz biztonsági tanácsa 1978-ban mindössze 52 ülést tartott. a bt 33 éves történetében csupán egyszer volt kevesebb: 1959-ben. ekkor öt ülést tartottak. 1977-ben 73-at, 1976-ban pedig 113-at. a csökkenés nem a kevesebb válsághelyzetnek, hanem a bt új munkamódszerének tudható be. korábban ugyanis a határozatokat az üléseken dolgozták ki, most viszont az előzetes konzultációk során. a 15 nemzet képviselőiből álló tanácsot csak a határozattervezet megvitatására és jóváhagyására hívják össze, s ezáltal az ülések száma évről évre csökkent. /ap, reuter/

n y u g a t - b e r l i n : rudolf hess kórházban

pénteken délután egy brit katonai kórházba szállították a nyugat-berlini spandaui börtön egyetlen lakóját, a náci németország egyik volt vezetőjét: rudolf hesst - jelentette be a börtönhatóság brit szóvivője. a börtön orvosa vérkeringési zavarok miatt javasolta a 84 éves hess kórházba szállítását. az életfogytiglani börtönbüntetésre ítélt háborus bűnös hess 31 év óta foglya a spandaui börtönnek. /reuter, ap/

u j d e l h i : esőzések

45 személy lelte halálát a tamil nadu állambeli felkőszakadások során ezen a héten - jelentették be pénteken új delhiben. madras, az állam fővárosa, az utóbbi négy napban, megkapta annak az esőmennyiségnek a felét, ami máskor az egész esős évszak alatt hullik le. /afp/

l i s s z a b o n : portugália - guinea

portugália és guinea január 2-től nagykövetségi szinten diplomáciai kapcsolatra lép egymással -, jelentette be a portugál külügyminisztérium lisszabonban. /afp/

-.-

7.54/bzs

- 5 -

U4

kk 7. kínai gazdasági eredmények

éb bzs kd

p e k i n g, 1978. december 30.

éliás béla, az mti tudósítója jelenti:

a kínai vezetés az új esztendő küszöbén, hosszú évek óta első ízben közöl abszolút termelési eredményeket a korábban megszokott százalékos adatok helyett. megfigyelők ebből arra következtetnek, hogy az év folyamán számottevő eredményeket értek el a kínai gazdaság helyreállításában, azaz a „kulturális forradalom”, káros gazdasági következményeinek felszámolásában.

az évvégi összegező adatok szerint kína acéltermelése elérte a harmincegy millió tonnát, ami hét millió tonnás termelésnövekedést mutat az 1977. évi teljesítményhez képest. még mutatósabb a fejlődés a kínai szénbányászatban, amelynek termelése elérte a hatszáz millió tonnát, ami ötven millió tonnás növekedést jelez az 1977. évihez és száztizenhét millió tonnás növekedést az 1976. évihez viszonyítva. nem ilyen látványos a fejlődés a villamosenergia- és az olajiparban, annak ellenére, hogy az előző a kínai gazdaság „szűk keresztmetszetét”, képezi, míg az utóbbi rendkívül lényeges az export növelése szempontjából. előzetes becslések szerint a kínai ipar termelése 1978-ban átlag tizenkét százalékkal emelkedett. a jelentős emelkedés mögött azonban még mindig nem számottevő fejlesztés, hanem a különböző iparágakra jellemző helyreállítás húzódik meg. megfigyelők rámutatnak például, hogy az impozánsnak ható teljesítmény ellenére a kínai acélipar még mindig körülbelül ötmillió tonnával termel kapacitásán alul.

mint korábban jelentettük, az utóbbi évtizedek legnagyobb méretű szárazsága ellenére sikerült 295 millió tonna kenyérgabonát betakarítani kínában, ami tíz millió tonnás emelkedést mutat a tavalyihoz képest, de csupán ötmillió tonnával haladja meg az 1976. évi termést. a kínai mezőgazdaságban tehát még mindig nem sikerült olyan mértékben növelni a termelést, hogy a növekedés ellensúlyozza a lakosság természetes szaporulását. mi több, az ideai eredmény ismeretében kétséges, hogy elérhető-e a vezetés által kitűzött feladat, amely szerint 1985-re négyszáz millió tonnára növelik kína kenyérgabona termelését.

a kínai kommunista párt központi bizottságának nemrég megtartott üléséről kiadott közlemény rámutat, hogy az utóbbi két évben elért helyreállítási eredmények ellenére továbbra is komoly egyensúlyi gondok, termelési, fejlesztési és elosztási problémák tapasztalhatók az iparban és a mezőgazdaságban - nem is szólva a lakosság életszínvonalában mutatkozó krónikus lemaradásról. a központi bizottság értékelése szerint évekre lesz szükség ahhoz, hogy a rendelkezéseket teljesen felszámolják, és a lakosság életszínvonalában is érzékelhető fejlődést érjenek el kína gazdaságában.

8.05/bzs

- 6 -

KA

kk 8. irán

br/jp bzs kd

teherán, washington, párizs,
1978. december 30./mti/

az iráni császári udvar szombat reggeli hírügynökségi jelentések szerint elkeseredett erőfeszítéseket tesz annak érdekében, hogy ellenőrzés alatt tartsa a helyzetet, de a sah családjának egy része már az egyesült államokba menekült. az egyesült államok hivatalosan meg nem erősített jelentések szerint utasítást adott arra, hogy a hetedik flotta constellation nevű repülőgép-anyahajója a fülöp-szigeteken lévő támaszpontjáról négy torpedóromboló kíséretében, induljon el az indiai-óceán felé.

pénteken a teheráni rádió szerint valamennyi nagyvárosban folytatódott az összezúzás a monarchia-ellenes tüntetések résztvevői és a hadsereg egységei között. a csatározásoknak legkevesebb 10 halálos áldozata volt.

a legfrissebb hírügynökségi jelentések szerint a vallási ellenzék által a „gyász napjának”, nyilvánított szombaton, a reggeli órákban, tüntetés kezdődött a teheráni bazar negyedben. a kivezényelt katonai alakulatok tüzet nyitottak a tüntetőkre.

mohammad reza pahlavi sah édesanyja szombatira virradó éjjel a császári család több tagja és néhány kormánytisztviselő kíséretében repülőgéppel los angeles-be érkezett. uticéljuk beverly hills, ahol asraf hercegnő, a sah testvére lakik.

párizsban khomeini ajatollah, az emigrációs siítaellenzék vezéralakja pénteken - hetek óta először - tartózkodott a nyilvános szerepléstől. újabb nyilatkozatát szóvivője útján szombatra jelezte. a vallási vezető egyik megbízottja azonban pénteken este azt közölte, hogy maga a sah is elhagyta iránt. a teheráni császári udvar ezt a jelentést szombaton reggel határozottan cáfolta. washingtoni nagykövetsége útján a monarchia elutasította azokat a híreszteléseket, amelyek szerint az uralkodó elfogadta volna az ellenzék követelését, hogy ideiglenesen hagyja el az országot, s egy régens tanácsnak adja át a hatalmat.

dr. sapur baktiar, aki csütörtökön éjszaka a sahtól egy új polgári kormány megalakítására kapott ajánlatot, nyilatkozatát adott a zdf nyugatnémet televíziós társaságnak. kijelentette, hogy az ellenzéki nemzeti front, amelyet képvisel, nem követeli a sah távozását, mi több, amennyiben az uralkodó „biztosítja az emberi jogok érvényesítését”, nem ellenzi a monarchia fennmaradását a továbbiakban sem. baktiar egy-szersmind érzékelte, hogy a különböző ellenzéki áramlatok álláspontjának egyeztetése alapján létrehozandó új kormány megalakítása nem lesz könnyű feladat./afp, upi, ap, reuter/

8.11/bzs

- 7 -

KA

kk 9. kennedy és king-gyilkosság

vi bzs kd

washington, 1978. december 30./mti/

richardson preyer képviselő, a kennedy- és a king-gyilkosság körülményeit kivizsgáló kongresszusi albizottság elnöke pénteken kijelentette: a lefolytatott tudományos vizsgálat meggyőzte arról, hogy 1963-ban nem egy, hanem két személy lőtt dallasban kennedy elnökre. a képviselő azonban nem közölte, hogy a két hangszakértő vizsgálatai elég szilárd alapot nyújtanak-e a warren-bizottság „magányos gyilkos”, teóriájának megdöntéséhez.

preyer kijelentette, hogy álláspontját nem részletezheti mindaddig, amíg az albizottság vasárnap nyilvánosságra nem hozza a most lezárult kétéves vizsgálatok eredményeit.

a két hangtani szakértő, mark weiss és ernest ashkenasy professzorok szerint a gyilkosság színhelyén és időpontjában véletlenül készült rendőrségi magnófelvétel minden kétséget kizáróan bizonyítja, hogy négy lövés dördült el - különböző irányokból. a warren-bizottság 1964-es vizsgálata szerint csak háromszor lőttek és mindhárom lövést lee harvey oswald adta le. /reuter/

--

kk 10. moszkvai szilveszter

ék bzs kd

m o s z k va, 1978. december 30.

rekordhidegben bucsuzik az ősztendőtől moszkva és az oroszországi föderáció európai területének nagy része. szombaton reggel moszkvában 34-38 fokos hideget mértek és napközben sem emelkedik a hőmérő higanyszála 30-32 fok fölé. a feljegyzések szerint negyven-ötven évenként fordult elő, hogy a szovjet fővárosban ilyen hideggel köszöntötte a természet az újévet.

a moszkvai főutvonalakat és központi tereket fényfűzésekkel messziről is látszó sudár fenyőfák díszítik. két hatalmas, gazdagon felkészített fenyőfa áll őrt a moszkvai gyermekáruház bejáratánál. a gyetszkij mir-ben nagy a vásárték, de sok a vásárló is. a szovjet főváros üzleteiben, áruházaiában rekordforgalom van: nyolc millió moszkvai gondoskodik kisebb-nagyobb ajándékról családtagjainak az ősztendő utolsó jóján felállítandó fenyőfa alá.

/folyt. köv./

8.25/bzs

- 8 -

KA

kk 10. /moszkvai ... 1. folyt./bzs

a színházakban és a hangversenytermekben az „orosz tél”, művészeti fesztivál gazdag kulturális programja várja az év utolsó napjaiban a moszkvaiakat és a szovjet főváros vendégeit.

az iskolákban megkezdődött a január 10-ig tartó téli szünet. a kreml kongresszusi palotájában már felállították a hatalmas, 18 méteres fenyőfát, a színpadon pedig próbálják az újévi ünnepi műsort, amelyben télapó, hópehely, orosz mesék hősei tartogatnak meglepetéseket a gyermekeknek.

az éttermekben és szórakozóhelyeken szilveszter éjszákjára természetesen minden hely jóelőre foglalt. a moszkvaiak többsége meghitt családi körben köszönti az újévet.

--

kk 11. tajvan - egyesült államok

vi bzs kd

washington, 1978. december 30./mti/

az egyesült államok és tajvan jövőbeni viszonyáról folyó tárgyalásokat késlelteti a tajpeji kormánynak az a követelése, hogy a kapcsolatokat továbbra is kormány szinten kell tartani - közölte pénteken harvey feldman, az amerikai külügyminisztérium szóvivője. elmondta, hogy tajvan a diplomáciai kapcsolatok január 1-én bekövetkező megszakítása után is fenn akarja tartani a hivatalos kapcsolattartás valamilyen formáját.

a szóvivő tagadta, hogy a warren christopher vezette külügyminisztériumi küldöttség tárgyalásai pénteken megszakítottak volna. szerinte csupán arról volt szó, hogy a tüntetések elkerülése végett titokban tartották az elutazás időpontját és ez keltette a hirtelen távozás látszatát.

feldman elmondta, hogy a diplomáciai szakítás ellenére az egyesült államok továbbra is fenntartja kereskedelmi, tudományos, kulturális és egyéb kapcsolatait a szigetországgal, ezután is érvényben maradnak például a kereskedelmi és adózási, légiforgalmi és nukleáris együttműködési egyezmények.

az egyesült államok és tajvan közötti 59 szerződés és megállapodás közül 29 marad érvényben, nem számítva a katonai segítségnyújtási szerződést, amely még egy évig érvényes. két nappal a diplomáciai kapcsolatok megszakítása előtt a két ország képviselői pénteken kereskedelmi megállapodást írtak alá washingtonban. /afp, ap, reuter/

--

8.44/bzs

- 9 -

KA

kk 12. 1978 - pravda vezércikk

gf bzs kd m o s z k v a, 1978. december 30./mti/

az 1978-as év úgy vonul be a történelembe, mint amelyben tovább gyarapodott a szovjetunió gazdasági ereje, nőtt politikai tekintélye és hatása a nemzetközi szinten, rendkívüli mértékben erősödött a békéért, a haladásért és a szocializmusért küzdő erők egysége - állapítja meg szombati vezércikkében a pravda. a szovjet pártlap kifejti, hogy a szovjetunió a lenini elveken nyugvó külpolitikai irányvonalának megfelelően, a 25. kongresszuson elfogadott program alapján szüntelenül a békéért és a nemzetközi együttműködés elmélyítéséért, a népek szabadságáért és függetlenségéért száll sikerra.

a szovjet párt és állam külpolitikájának egyik legfőbb feladata a többi szocialista államhoz fűződő baráti kapcsolatok és a sokoldalú együttműködés elmélyítése. a szocialista országok helyzetét és szerepét méltatva a lap megállapítja, hogy ezek az országok egymás közötti kapcsolataikat az egyenrangúság, a szocialista internacionalizmus és a kölcsönös elvtársi segítség elveire építik.

a legégetőbb nemzetközi kérdésekkel kapcsolatban a pravda l.i. brezsnyev szavait idézi, amelyben a főtitkár kifejtette, hogy a jelenlegi körülmények között az egész emberiség sorsát érintő feladatok között nincs fontosabb annál, mint a teljes leszerelés megvalósítása, a fegyverkezési hajszá megfékezése, mindenféleképpen csökkenteni kell - és végső soron ki kell küszöbölni - az atomháború veszélyét.

a lap kiemeli a szovjetunió szerepét a feladatok megvalósításában. a már eddig megkötött megállapodások alapjául éppen a szovjet javaslatok szolgáltak, a szovjetunió volt az egyetlen biztonság elvének a védelmezője, s ő volt az, amely a fegyverkezési hajszá megszüntetésének problémáját mindig is konstruktív és realista szellemben közelítette meg.

az 1978-as év a nemzetközi közvélemény, a különböző politikai pártok, társadalmi szervezetek, szakszervezetek által a béke védelmében kifejtett aktív tevékenység jegyében telt el - állapítja meg a pravda./taszsz/

--

9.30/bzs

- 10 -

Wf

kk 13. jamaicai csucs

mp bzs kd runaway bay, 1978. december 30./mti/

befejeződött az a jamaicai fürdőhelyen tartott „mini-csucsértekezlet”, amelyen hét gazdaságilag fejlett és fejlődő ország kormányfője csütörtökön és pénteken az országokat közösen érintő világgazdasági problémákról folytatott egymással kötetlen megbeszéléseket.

a résztvevők - a vendéglátó michael manley jamaicai miniszterelnök, malcolm fraser ausztráliai kormányfő, odvar nordli norvég miniszterelnök, carlos andres perez venezuelai és olesegun obasanjo nigériai elnök - csupán egyetlen pontban értettek maradéktalanul egyet: a gazdag és szegény országok kölcsönösen egymásra vannak utalva és közösen kell erőfeszítéseket tenniük a nagy világgazdasági problémák megoldására.

miután az értekezlet nem volt hivatott határozatokat hozni és amúgy sem volt egyetértés a megtárgyalt kérdések zömében, a tanácskozásról nem adtak ki semmiféle közleményt. a hét kormányfő külön-külön adott nyilatkozatot a sajtónak.

a tanácskozáson elnöklő manley tájékoztatása szerint a következő kérdések kerültek részletesebben szóba: - a nyersanyagárak rögzítését és garantálását célzó nemzetközi alapok létesítése, /mindenki egyetértett azzal, hogy ilyen alapokat létre kell hozni, de a hozzájárulások mértéke, megoszlása és főként az alapok működtetési elvei egyelőre megoldatlan vitatémát jelentenek a fejlett tőkés és fejlődő országok között/; - a fejlődő országok fizetési mérleg nehézségei, mintegy 120 milliárd dollárra tehető adósságtömegük a fejlett tőkés országok felé /a fejlett tőkés országok legfeljebb fizetési haladékokat és kedvezményeket akarnak adni, míg a fejlődők a világkereskedelem jelenlegi cserearányait szeretnék gyökeresen megváltoztatni/; - az erőforrások átcsoportosítása a fejlett országokból a fejlődőkbe; - és végül az energiakérdés hosszú távon.

a fejlődő országok képviselői új világgazdasági rend megteremtése mellett törtek lándzsát, míg schmidt és trudeau arra helyezték a hangsúlyt, hogy a fejlődő országok oldják meg népesedési problémájukat és mezőgazdasági termelésük nehézségeit. egyetértés mutatkozott abban, hogy az infláció egyformán káros mind a fejlett tőkés, mind a fejlődő országoknak. schmidt azt a véleményét hangoztatta, hogy az ugynevezett észak-dél párbeszédbe a szovjetunióknak és kínának, valamint a többi szocialista országnak is be kellene kapcsolódnia./afp, reuter, ap/

9.37/bzs

--

Wf

kk 14. szovjet üdvözlő - német kommunisták

pm/wné bzs kd m o s z k v a, 1978. december 30./mti/

az szkp központi bizottsága üdvözlő üzenetet küldött a német szocialista egységpártnak a német kommunista párt megalkulásának 60. évfordulója alkalmából. az üzenet megállapítja, hogy az nkp egész történetét a marx-engels-lenin győztes zászlajához, a proletár internacionalizmushoz, az október ügyéhez való hűség és az szkp-val és a szovjet néppel való barátság jellemezte. a tha:lnarista német kommunistáknak ez a jellemző vonása a német szocialista egységpárt egész politikájának alapelvevé vált.

az szkp központi bizottsága méltatja azt a hősiességet, amelyet a német kommunisták életüket nem kimélva tanúsítottak a német imperializmus és a fasiszmus ellen vívott harcban. amikor pedig a német nép felszabadult a fasiszmus igája alól, a kommunisták kezdeményezték kelet-németországban az antifasiszta demokratikus átalakulást, az nkp és a német szociáldemokrata párt egyetlen marxista-leninista pártban - a német szocialista egységpártban - történő egyesülését.

az nszop mint a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom osztaga, következetes harcot vív a szocialista világrendszer minden módon való erősítéséért, határozottan sikraszáll a kommunisták osztagainak, minden haladó és békeszerető erőnek az egységéért és összefogásáért, a békéért és a társadalmi haladásért - állapítja meg üzenetében az szkp központi bizottsága. /taszsz/

x x x

az szkp központi bizottsága a német szövetségi köztársaság kommunistáihoz küldött üzenetében megállapítja, hogy pártjuk - a német kommunista párt - a testvérpártok internacionalista összefogásának erősítésére irányuló tevékenységével, marx-engels és lenin nagy tanításaihoz való hűségével megérdemelt tekintélyt vívott ki magának a nemzetközi kommunista mozgalomban.

az üdvözlő üzenetben az szkp központi bizottsága méltatja azt a pártprogramot, amelyet nemrégiben fogadott el az nkp mannheimi kongresszusa, és amely a tudományos szocializmus elvei alapján huzamosabb időszakra meghatározza a kommunisták feladatait, választ ad az nszk dolgozóit foglalkoztató alapvető kérdésekre. ugyancsak elismeréssel szól az üzenet arról a tevékenységről, amelyet az nkp fejt ki a kommunista és munkáspártok berlini konferenciáján megjelölt célok megvalósításáért, a fegyverkezési hajszára megszüntetéséért, azok ellen a tervek ellen, hogy neutronfegyvert állítsanak elő és helyezzenek el Európába.

x x x

/folyt. köv./
10.05/bzs

- 12 -

24

kk 14. /szovjet üdvözlő - .. 1. folyt./bzs

a nyugat-berlini szocialista egységpárthoz küldött üdvözlőben az szkp központi bizottsága kiemeli a nyugat-berlini kommunisták hűségét a marxizmus-leninizmushoz és a proletár internacionalizmushoz; elismeréssel szól arról a következetes harcról, amelyet a békéért és a nemzetközi biztonság megszilárdításáért, a nyugat-berlinre vonatkozó négyhatalmu megállapodás maradéktalan teljesítéséért és a város normális fejlődésének biztosításáért vív a nyugat-berlini szocialista egységpárt. méltatja továbbá azokat az erőfeszítéseit, amelyek célja a nemzetközi kommunista mozgalom sorainak további szilárdítása. /taszsz/

..-

kk 15. hírek dél-amerikából

vi bzs kd

1978. december 30./mti/

s a n t i a g o : beagle

antonio samore biboros, ii. jános pápa különleges megbízottja szombaton utjának rövid, buenos aires-i megszakításával tér vissza rómaiba - jelentette be pénteken este a santiagoói pápai követség.

samore biboros pénteken két ízben is találkozott cubillos chilei külügyminiszterrel, valamint a chilei „hátár-vita bizottsággal,,. a pápai követ pénteken sajtókonferenciát tartott a chilei fővárosban. ezen kizárta annak lehetőségét, hogy argentina és chile között háború törjön ki a beagle-szigetek miatt./afp/

b r a s i l i a : amnesztia

ernesto geisel, braziliai elnök pénteken eltörölte annak a 128 brazil állampolgárnak a száműzetési büntetését, akiket 1969-ben és 1970-ben négy, különböző időpontban tuszul ejtett külföldi diplomata szabadonbocsátása fejében a börtönből külföldre engedtek a brazil hatóságok.

az elnöki palota szóvivője nem közölte, hogy a visszatérőknek le kell-e tölteniük hátramaradt börtönbüntetésüket, illetve a még elítélhetlen személyek ellen felújítják-e a vádakat. megfigyelők szerint az esetleges hazatérőknek a törvény teljes szigorával kellene szembe nézniük.

a teljes és feltétel nélküli politikai amnesztia kampány-bizottságának egyik tagja kijelentette, hogy „teljes amnesztia és az ország újrademokratizálása nélkül geisel gesztusának kevés a jelentősége,,. /ap, afp/
/folyt. köv./
10.10/bzs

- 13 -

24

kk 15. /hírek ... 1. folyt./bzs

c a r a c a s : venezuelai-dominikai közlemény

perez venezuelai elnök santo domingói látogatása befejeztével a dominikai fővárosban közös közleményt adtak ki az államfői szintű tárgyalásokról.

andreas perez és antonio guzman megbeszéléseik során érintették országaik kétoldalu kapcsolat-rendszerét, határozatot hoztak gazdasági, pénzügyi és kereskedelmi kapcsolataik elmélyítéséről. a felek állást foglaltak a nukleáris fegyverek gyártása és a fegyverkezési verseny ellen.

elitelték az apartheid politikát és szolidaritást vállaltak afrikai népeinek a fajüldözés ellen folytatott harcával. felléptek a multinacionális monopóliumok tevékenysége ellen, megállapították, hogy a térség országainak elidegeníthetetlen joga a teljes szuverenitás és természeti erőforrásaiknak gazdasági és társadalmi fejlődésük érdekében történő kiaknázása. /taszsz/

-. -

kk 16. ciprus - waldheim

tj bzs kd s z ó f i a, 1978. december 30./mti/

a görög lapok nicosiából érkező tudósításai szerint kurt waldheim ensz-főtítkár január második felében terjeszti majd elő a két ciprusi közösség tárgyalásainak felújítására vonatkozó tervét. a hírt a ciprusi kormány szóvivője jelentette be, aki egyúttal megcáfolta azokat a korábbi értesüléseket, hogy rolandisz külügyminiszter hamarosan new york-ba utazik, s ott újabb tárgyalásokat folytat majd a világszervezet főtítkárával.

az athéni lapok ciprusi tudósításai ezenkívül hangsúlyozzák, hogy waldheim ensz-főtítkár ciprusi különmegbízottja megelégedését fejezte ki a rauf denktassal, a ciprusi törökök vezetőjével és rolandisz ciprusi külügyminiszterrel folytatott tárgyalásai fölött.

a kathimerini című kormánybarát athéni lap úgy értékeli kiprianu ciprusi elnök kedden elhangzott beszédét /ebben kiprianu hangsúlyozta, hogy a ciprusi görög fél hajlandó a két közösség tárgyalásainak felújítására az enszvédnöksége alatt/, hogy az elnök közvetve megerősítette: egyetért a ciprusi probléma rendezésére kidolgozott amerikai tervvel.

/folyt. köv./

10.54/bz

- 14 -

KA

kk 16. /ciprus - ... 1. folyt./bzs

a vima című tekintélyes polgári lap jól értesült forrásokra hivatkozva ismertette waldheim tervének fő elemeit. ezek szerint az ugynevezett waldheim-formula három koncepció egyesítésén alapulna: a ciprusra vonatkozó ensz-határozatokon, a makariosz-denktas megállapotáson, valamint az amerikai tervezet egy részén. a világszervezet főtítkára állítólag már el is juttatta tervezetét a közvetlenül érdekelt felekhez.

az athéni lapok ismételten megerősítik azokat a korábbi híreket, miszerint waldheim január második felében el látogat athénba, nicosiába és ankarába. /temesi jános/

-. -

kk 17. újabb kínai provokációk vietnam ellen

gy bzs kd h a n o i, 1978. december 30./mti/

a kínai fél az elmúlt napokban provokációk sorát hajtotta végre vietnam északi határtérsége ellen - jelentették a szombati hanoi lapok.

december 24-28. között fegyveres behatolásokat, emberrablásokat hajtottak végre kínai egységek cao lang tartomány térségében. december 27-én 200 kínai katona automata fegyverekkel tüzet nyitott hoang lien son tartomány egyik határfalvára, veszélyeztetve az ott lakók életét és békés munkáját. a kiadott hanoi kommuniké szerint különböző kínai fegyveres provokációk feszültséget teremtettek az érintett körzetekben. /győri/

-. -

kk 18. vietnami cáfolat a phnom penh-i rádió rágalmlaira

gy bzs kd h a n o i, 1978. december 30. /mti/

hanoiiban cáfolatot tettek közzé a phnom penh-i rádió pénteken sugárzott rágalmazó hírével kapcsolatban, amely szerint „vietnami mig-bombázók támadták a kambodzsai vunsai járási székhelyét,„ a vna hírigyűzőség kategórikusan visszautasította a koholmányt, hangsúlyozva: a phnom penh-i rágalmazás egyetlen célja a vietnam délnyugati határai ellen intézett kambodzsai katonai akciók leplezése. a pol pot- ieng sary-csapatok az elmúlt napokban 130 mm-es ágyúkkal lőtték tay ninh tartomány ben soi nevű körzetét, s támadásokat hajtottak végre an giang, kieng giang, és dong thap tartomány területei ellen./győri/

/folyt. köv./
11.23/bzs

- 15 -

KA

tkk 18. /vietnami cáfolat ... 1. folyt./bzs

a szerkesztőségek tájékoztatására!

a phnom penh-i rádió pénteki adása szerint az elmúlt négy napban kiéleződött a kambodzsai és vietnami közötti fegyveres konfliktus. a rádió állítása szerint a phnom penh-i csapatok ezer vietnami katonát öltek meg rattanakiri tartományban folyó harcok során.

nyugati megfigyelők többsége úgy véli: phnom penh a valóságosnál gal jóval nagyobb méretűvé dagasztja a harcokat híradásaiban. a vietnami veszteségről szóló kambodzsai információkat a legtöbb megfigyelő üres prpopaganda-fogásnak tartja. /győri/

..-

kk 19. vietnami válasz a kínai fenyegetésekre

gy bzs kd hanoi, 1978. december 30.

győri sándor, az mti tudósítója jelenti:

a vietnami rádió pénteken erélyes hangú kommentárban utasította vissza a legutóbbi pekingi fenyegetőzéseket. kínai részről a napokban olyan kijelentések hangzottak el, hogy amennyiben „vietnam folytatja területsértő akcióit, peking megbünteti. ezzel egyidejűleg az új kína hirügynökség ismertette országa külügyminisztériumának állásfoglalását, amely szerint a spratley-szigetek kínához tartoznak.

a hanoi rádió válaszában rámutatott, hogy peking nagy erőket tömörít a két ország határán, s eközben vietnamot vádolja területsértéssel, kína biztonságának sabotálásával.

peking az elmúlt egy esztendőben erőtéljesen fokozta vietnam-ellenességét. a hoák kérdését ürügyként használta fel a vietnamnak nyújtott segélyek megszüntetésére. a hoákat politikai kártyaként használják fel, amit egyértelművé tett a vietnam által kezdeményezett hanoi tárgyalások sabotálása is. ez a két ország közti kapcsolatok rosszabbodásának az oka.

/folyt. köv./

11.27/bzs

- 16 -

KA

kk 19. /vietnami válasz ... 1. folyt./bzs

a vietnami rádió kommentátora demagóg kampányban nevezte a kínai rágalmakat, egyszersmind a leghatározottabban visszautasította a vietnammal szembeni durva fenyegetőzést. a hanoival szembeni vádaskodás nem leplezheti el a világközvélemény előtt, hogy peking nyílt nagyhatalmi, hegemonista szándékokat táplál délkelet-ázsiaiában. ezeket a tervek az újabb vietnam-ellenes fenyegetések sem ködösíthetik el.

vietnam azt akarja, hogy a két ország határa a béke és a barátság övezete legyen. ugyanakkor minden erővel megvédi hazája függetlenségét, területi integritását. a határhelyzet bonyolultságáért, a feszültség további fokozódásáért a felelősség kizárólag a kínai felet terheli - hangsúlyozta a vietnami rádió kommentárja, emlékeztetve azokra a provokációkra, területsértő akciókra, amelyeket a kínai egységek követtek el az elmúlt napokban.

..-

kk 20. vietnami nemzetgyűlés

gy bzs kd hanoi, 1978. december 30.

győri sándor, az mti tudósítója jelenti:

a jövő évi állami terv és költségvetés elfogadásával pénteken befejeződött a vietnami nemzetgyűlés decemberi ülészsaka. a törvényhozás jóváhagyta az előterjesztett tervjavaslatot, amelynek legfőbb mutatószámai a következők: 16 - 16,5 millió tonna élelmiszer, ezen belül 12 - 12,5 millió tonna paddy /hántolatlan rizs/; kétszáz ezer hektár parlagföldet kívánnak megművelés alá vonni, s a tervek szerint 4,4 millió hektárra bővül az öntözött földek nagysága. a jövő évi terv 600 ezer tonna tengeri termék és 2,1 millió köbméter fa kitermelését irányozza elő.

az ipar tervezett fejlődési üteme 1978-hoz képest 12 százalékkal, a gépipar fejlődése ezen belül némileg gyorsabb lesz. az ipari termelés természetes mutatói között a legfontosabb a széntermelés tervszáma: 2,5 millió tonna. 4,2 millió kilowattóra villamos energiát, 1 millió tonna cementet, 700 ezer tonna műtrágyát és 150 ezer tonna cukrot kell majd előállítania jövőre a vietnami népgazdaságnak.

az export tervezett növekedési üteme 1978-hoz képest 31 százalékkal kell növelni az államilag ellenőrzött piacokon értékesítendő árukat. végül 1 millió négyzetméterben határozták meg a jövőre megépítendő lakóterület nagyságát. a nemzetgyűlés jóváhagyta a 10,5 millió dongos /73,5 millió forint/ költségvetést.

/folyt. köv./

11.40/bzs

- 17 -

KA

a nemzetgyűlés munkájának befejezése után a vietnami párt és állam vezetői üdvözölték a diplomáciai testület tagjait, nemzetközi szervezetek és a sajtó képviselőit. pham van dong miniszterelnök a találkozó során kifejtette, hogy vietnam minden országgal békére, barátságra és együttműködésre törekszik.

a törvényhozás épületében, a ba dinh palotában a nap folyamán nemzetközi sajtóértekezletet tartottak. dao van tap, a nemzetgyűlés állandó bizottsága titkárságának tagja hivatalos értékelést adott az idei év gazdasági teljesítményéről és a következő esztendő erőfeszítéseiről. dao van tap hangoztatta, hogy az 1978-as eredmények elmaradnak az idei tervszámoktól. ennek okait a természeti csapásokban, a kínai vezetés reakciós vietnam-ellenes politikájában, illetve a kambodzsai határháboruban jelölte meg.

a vietnami gazdaság legfőbb gondjai pillanatnyilag az élelmiszerellátás, a fogyasztási cikkek biztosítása és az elegendő mennyiségű export megtermelése körül összpontosulnak. a gazdasági szakember közlése szerint a tervezettnél 3 millió tonnával kevesebb rizst termelt idén a vietnami gazdaság a fent említett okok következményeként. információja szerint egyelőre nem készült el a nemzeti jövedelem ezévi növekedésének pontos mutatója, becslések szerint megközelíti az 1977-es évit. a termelékenység növekedése 4 százalék volt.

Family

dao van tap rámutatott, hogy több tényező biztosítékul szolgál a jelenlegi gazdasági gondokból való kibontakozásra. első helyen a párt, az állam és a tömegek egységét említette. gazdasági tényezőkről szólva hangsúlyozta a többszöri aratások rendszeressé tételének, a megművelhető földterületek bővítésének lehetőségét. az öntözés terén is sok, eddig kiaknázatlan tartalék van még. egyidejűleg rávilágított arra is, hogy a gazdaságfejlesztésnek párhuzamosan kell haladnia a nemzetvédelem erősítésével is.

a legsürgősebb tennivalók között említette az élelmiszertermelés termelékenységének fokozását, a hazai nyersanyag tartalékok jobb kihasználását, s a kivitel erőteljes ösztönzését. hangsúlyozta, hogy az eredményes munka előfeltételeként egységes alapokra kell helyezni a gazdaságirányítást.

KA

pénteken temesvárott 91 éves korában elhunyt franyó zoltán, romániai magyar író.

franyó zoltán 1887-ben született. több, mint hét évtizedes munkásságát a népek és az irodalmak egymáshoz közelítésének, lelki és szellemi alkatuk irodalmi tükröztetésének szentelte.

1918-ban kun béla bizta meg a vörös lobogó című politikai-kritikai hetilap szerkesztésével. 1919-ben lukács györgy nevezte ki a közoktatásügyi népbiztosság osztályvezetőjévé. előbb az új revü folyóirat munkatársai közé tartozott, majd az 1923-ban általa alapított génius című folyóirat hasábjain publikált.

azt vallotta, hogy jól fordítani csak eredetiből lehet: magyar, német és román nyelvtudása mellett elsajátította a latint és ógörögöt. a bécsi egyetemen a kínai, a szanszkrit, a perzsa és az arab nyelvekben mélyedt el, emellett még az egyiptomi és asszír irodalmat is tanulmányozta. ezen kívül megtanult franciául, angolul, olaszul, spanyolul és oroszul.

felsorolni is nehéz lenne, hogy kiket fordított öt világrész ősi és mai költőiből magyarra; ógörögöket, románokat, magyarokat németre. ő volt az, aki németre fordította a teljes ógörög lírát, beleértve a ránk maradt fragmentumokat, tört sorokat is. magyar eminescu átültetéseit többször is kiadták. szolnuk kell a romániában három kötetben kiadott évezredek hurjain című hatalmas magyar műfordítás-gyűjteményéről, s egy másik, a kriterionnál gondozott külföldi

költői antológiájáról, az ősi örökségről, az Európánál megjelent lírai világtájokról és a magvetőnél 1974-ben napvilágot látott válogatásról. ez utóbbi kötetben ősi kínai, egyiptomi daloktól, verlaine-en, apollinaire-en, lorca-n át audenig, albertig, martinovig és jevtusenkováig megtalálható mindaz, ami a temesvári költő élete során egybefűzte a világ haladó áramlataival.

a herder-díjjal is kitüntetett költő mindenekelőtt közéleti emberi volt. úgy is, hogy mindig szívesen vállalt részt a szocialista románia politikai, művészeti életében, de úgy is, hogy egész munkásságát örömmel kapcsolta egybe a hittel, meggyőződéssel vallott internacionalizmussal.

a magyar népköztársaság megbecsülését és elismerését jelzi, hogy 1970-ben a munka érdemrend arany fokozatával, 1977-ben pedig, 90. születésnapja alkalmából a magyar népköztársaság babérkoszorúval ékesített zászlórendjével tüntették ki.

a most elhunyt franyó zoltán a magyar, a német, a román műfordítás-irodalom történetébe egyaránt beírta nevét.

KA

kk 22. kuba - szovjet küldöttség

a-fo bzs nt h a v a n n a, 1978. december 30./mti/

grigorij romanovnak, az szkp kb politikai bizottsága tagjának, a leningrádi területi pártbizottság első titkárának vezetésével megérkezett havannába az a szovjet párt- és kormányküldöttség, amely részt vesz a kubai forradalom győzelme 20. évfordulóján tartandó ünnepeken. a küldöttséget a josé marti repülőterén raul castro ruz, a kubai kommunista párt központi bizottságának másodtitkára, az államtanács elnökének első helyettese, első miniszterelnök-helyettes fogadta. /taszsz/

--

kk 23. európai valutaunió - bonn

or bzs nt b o n n, 1978. december 30.

sándor istván, az mti tudósítója jelenti:

rosszul leplezett ingerültséggel vették tudomásul a nyugatnémet vezetők, hogy franciaország ellenállása miatt január elsejével nem léphet életbe a nyugat-európai valutaunió. a mezőgazdasági szektorban, az árkiegyenlítések kérdésében felmerült ellentétek, bonni megítélés szerint, lehetetlenné tették a közös piac kormányfői által meghatározott valuta-menetrend betartását.

ertl nyugatnémet mezőgazdasági miniszter sajtónyilatkozatban utasította vissza a francia javaslatot, hogy a rögzített árfolyamrendszer bevezetése előtt állítsák helyre a mezőgazdasági áruk egységét a gazdasági közösségben. ertl fordított megoldást követelt: előbb a nemzeti valuták árfolyamait foglalják egységes rendszerbe és a megszilárduló pénzügyi viszonyok kedvező eredményeit megvárva, második lépésként állítsák helyre a mezőgazdasági áruk egységét.

eredetileg az eg mezőgazdasági miniszterei azért állapodtak meg a termelői áruk mesterséges támogatásában, hogy a különböző nemzeti valuták sűrű fel- és leértékelésének hatását tompítsák az agrárszektorban. nyugatnémet részről most azt állítják, hogy az ártámogatás eltörlése kizárólag francia érdek, míg az nszk-ban élő parasztok számára jelentős jövedelemvesztéssel járna. nemhivatalosan bonnban már „zsarolásról” is beszélnek, vagyis arról, hogy a francia vezetők, kihasználva az európai valutaunióhoz fűződő erős nyugatnémet érdekeket, túl gyorsan, túl intenzív előnyöket akarnak kicsikarni a közös piactól.

/folyt. köv./

12.27/bzs

- 20 -

VX

kk 23. /európai ... 1. folyt./bzs

schmidt kancellár számára, bonni megfigyelők szerint, egyetlen megoldás marad: a január 4-5-én guadelopeban tartandó nyugati csúcstalálkozót felhasználni arra, hogy megállapodásra jusson giscard d'estaing francia államfővel, majd ezt követően a mezőgazdasági miniszterek január 15-ére brüsszelbe tervezett tanácsülésén végérvényesen zölu utat nyitni a valutaszövetség előtt.

a szombaton megjelent nyugatnémet lapok csalódottan vették tudomásul, hogy a pénzügyi unió megbottlott, mielőtt megtehetette volna első lépését. a jobboldali die welt schmidt „személyes és politikai vereségéről”, ír, miután nyilvánvalóvá teszi, hogy a kancellár fektette a legtöbb energiát a nyugat-európai valutazóna létrehozásába. a frankfurter rundschau már a kudarc nyugatnémet belpolitikai következményeit latolgatja. megítélése szerint schmidt „a legelegánsabban akkor oldaná meg az ügyet, ha lemondási okot találna mezőgazdasági miniszterre számára,„ a lap szerint az árkiegyenlítő támogatásnak előbb-utóbb amugy is el kell tűnnie, s „amit párizs akar, az a nyugatnémet élelmiszerárak csökkenéséhez vezetne. az spd és az fdp csak választókat nyerhet ezen az ügyön, mert ertl ide, ertl oda, a parasztok döntő többségükben eddig a cdu-csu-ra szavaztak,„ a frankfurti lap szerint schmidt feladata, hogy koalíciós partnerét, az fdp-elnök genschert meggyőzze a szabaddemokrata ertl menesztésének előnyeiről.

--

kk 24. nguyen duy trinh - látogatás befejezése

a-fo bzs nt uj delhi, 1978. december 30./mti/

befejezte indiában tett hivatalos látogatását nguyen duy trinh, a vszk külügyminisztere. a vietnami politikus megbeszéléseket folytatott morardzsi deszai indiai miniszterelnökkel, atal bihari vadzspaji külügyminiszterrel és több más vezető személyiséggel. mint a hivatalos sajtóközlemény rámutat, a felek a kétoldalu kapcsolatokról és a kölcsönös érdeklődésre számot tartó nemzetközi kérdésekről cseréltek véleményt.

nguyen duy trinh köszönetet mondott india kormánjának és népének azért a támogatásért és segítségért, amelyet a vietnami népnek békés építőmunkájához nyújtottak. a felek elégedetten állapították meg, hogy a két országnak a szolidaritás és a kölcsönös előnyök elvein alapuló barátsága és együttműködése sikeresen fejlődik. megtárgyalták a sokoldalu együttműködés fejlesztésének lehetőségeit is.

/folyt. köv./
12.32/bzs

- 21 -

VX

kk 24. /nguyen duy trinh - ... 1. folyt./bzs

a megbeszélések során a felek széleskörűen megvitatották a dél- és délkelet-ázsiai kialakult helyzetet, hangsúlyozva, hogy meg kell teremteni ezekben a térségekben a békét és a stabilitást. áttekintették az el nem kötelezett országok közötti egység megszilárdításának kérdéseit, és úgy határoztak, hogy további erőfeszítéseket tesznek az el nem kötelezettek colombói csúcstekezletén és a belgrádi külügyminiszteri konferencián hozott határozatok végrehajtásáért. /taszsz/

-. -

kk 25. spanyol választások

Leh map bzs nt m a d r i d, 1978. december 30.

Lehel miklós, az mti tudósítója jelenti:

a parlamentet feloszlató és a választásokat kiütöző kormányrendelet után adolfo suarez kormányfő pénteken este rádió és tévébeszédet mondott az ország lakosságának, mint ismeretes, a parlamenti választásokat március 3-~~ra~~, a községtanácsi választásokat pedig április 3-~~ra~~ tüzték ki spanyolországban.

a miniszterelnök a döntést indokolva kijelentette: a lépésre az új alkotmány értelmében került sor, s csak így lehet a helyzet megkövetelte erős kormányt megteremteni az országban. suarez beszédében részletesen méltatta a vezetésével működött két kormány harminc hónapos munkáját, s az elért eredményeket. beszédével gyakorlatilag megnyitotta, ha nem is hivatalosan, a választási kampányt.

adolfo suarez döntését spanyol politikai körökben logikusnak tartják és nem keltett meglepetést. a miniszterelnök a pénteken életbe lépett új alkotmány előírásai értelmében két lehetőség között választhatott: vagy koalíciós partnert keres, és annak támogatásával beiktatását kéri a jelenlegi parlamenttől, vagy új választásokat írat ki. miután választások nélkül a szocialista munkáspárt nem volt hajlandó koalícióra lépni a kormánypárttal, az nem tartotta célszerűnek, hogy kisebb pártokkal próbáljon koalíciót alakítani. Így nem maradt más lehetőség, mint a parlament feloszlatása. az, hogy az általános választásokat a községtanácsi választások előtt tartják meg, kérésük kivül a kormánypártnak előnyös, mert, feltételezések szerint, a községtanácsi választásokon bekövetkező baloldali győzelem esetleg károsan befolyásolhatta volna a kormánypárt parlamenti választási esélyeit.

/folyt. köv./

13.08/bzs

- 22 -

KA

kk 25. /spanyol ... 1. folyt./bzs

a parlament feloszlatása következtében most néhány hónapos késedelmet szenved egy-két, az új alkotmányt kiegészítő törvény parlamenti elfogadása. ez érinti a tartományi önkormányzatok életbe léptetését is. a tartományi önkormányzatok alapokmányait ugyanis a parlamentnek kell jóváhagynia. a baszk és a katalán parlamenti képviselők gyűlése pénteken guernicában, illetve barcelonában - versenytfutva az idővel - jóváhagyta a baszkföldi és a katalóniai önkormányzat alapokmányának tervezetét, és még pénteken este be is nyújtották azt a képviselőházba. a sietőség oka, hogy amennyiben a tervezeteket a parlament feloszlatása előtt nem nyújtják be, azok kidolgozását az ujonnan megválasztott parlament baszk és katalán tagjainak újra kellett volna kezdeményezniük.

a választások kiírásával kialakult a választási naptár. a parlamenti választásokra a pártok január 17-ig alakíthatnak választási szövetségeket és január 22-ig kell bejelenteni jelöltjeiket. a választási kampány február 7-én kezdődik és 48 - órával a szavazás előtt ér véget.

a községtanácsi választások menete hasonlóan alakul, a jelöléseket február 22-ig kell közölni. Városi és községi tanácsokat, illetve tartományi gyűléseket választanak.

a spanyol kommunista párt végrehajtó bizottsága pénteken este kiadott nyilatkozatában bírálta a kormányfő döntését. a nyilatkozat szerint az általános választások meghirdetése azt bizonyítja, hogy a többségi pártok, a demokratikus centrum unió és a spanyol szocialista munkáspárt képtelenek széles, demokratikus többségre támaszkodó kormányt alakítani, holott ilyen kormány megalakítható lett volna a jelenlegi cortes alapján is. az skp ezt követeli, és az a véleménye, hogy ez felelne meg leginkább az ország szükségleteinek. „a dolgozók érdekében el kell érni, hogy az új parlamentben a jelenleginél nagyobb mértékben jusson képviselőhöz a kommunista párt, - hangoztatta a vb, egyben felszólította a pártszervezeteket a községtanácsi választások előkészületeinek meggyorsítására.

-. -

13.12/bzs

- 23 -

kk 27. bulgária - nyár a télben

tj bzs nt s z ó f i a, 1978. december 30.

temesi jános, az mti tudósítója jelenti:

az időjárás idén gyakran okozott kisebb-nagyobb meglepetéseket bulgáriában. a koratavaszi fagyok, a nyári jégesők, a nyárvégi aszály és az átlagosnál csaknem mindig alacsonyabb hőmérséklet sok bosszuság, a mezőgazdaságban pedig komoly anyagi károk forrása volt. a sok kellemetlenség ellensúlyozására a természet furcsa és váratlan meglepetéssel kedveskedett a bolgároknak az év végén: pénteken és szombaton olyan hőség köszöntött az országra, amilyenre az időjárás regisztrálása óta nem volt példa.

a szófiai rádió szombat déli időjárásjelentése szerint pénteken a legmagasabb nappali hőmérséklet több bolgár városban elérte, vagy meghaladta a husz fokot, szófiában, az ország egyik leghűvösebb városában, „mindössze”, 16 fokot mértek. nem sokkal különböztek ettől a szombaton délben mért értékek sem.

a bolgárok, akik idén egész évben a hidegre panaszkodtak, s október végén már országszerte a hó elta- karításával, a hegyvidékeken pedig a hótorlaszok felszámolásával voltak elfoglalva, derűsen vették tudomásul az időjárás újabb szeszélyét. a bolgár fővárosban most valószínűs tavaszi hangulat uralkodik.

a bolgár meteorológiai intézet közlése szerint a váratlan meleget trópusi eredetű ciklon betörése okozta, amely viharos erejű szél formájában „jelentkezett”, s sok helyütt okozott kisebb-nagyobb anyagi károkat.

-. -

kk 26. komszomol üdvözet

kr/jp bzs nt m o s z k v a, 1978. december 30./taszsz/

a szombati komszomolszkaja pravda teljes terjedelemben közli annak az üdvözetnek a szövegét, amelyet a lenini komszomol központi bizottsága intézett a kisz központi bizottságához abból az alkalomból, hogy 60 évvel ez előtt bontott zászlót a magyar kommunista ifjúsági mozgalom.

az üdvözet sok sikert kíván a magyar fiataloknak az mszmp xi. és a kisz ix. kongresszusa határozatainak végrehajtásához, a fejlett szocialista társadalom építéséhez. /taszsz/

13.22/bzs

-. -
- 24 -

KA

kk 28. rövid hírek

gf bzs nt

1978. december 30./mti/

n y u g a t - b e r l i n : kábitószer fogyasztók

hivatalos közlés szerint 61 ember meghalt, 300 pedig életveszélyes állapotban került kórházba kábitószerfogyasztás miatt az idén nyugat-berlinben. e káros szenvedély hálalós áldozatainak életkora 16-41 év. szakértők becslése szerint nyugat-berlinben mintegy 21 ezer kábitószerfogyasztók száma. /adn/

marina di carrara: teherszállító hajó

hullámtörő gátnak ütközött a háborgó tengeren péntek éjjel egy spanyol teherszállító hajó, amely spanyolországból szállított gránit-rakományával várt bebocsátásra az olasz kikötőbe. a hajón tartózkodó 11 tengerész közül kető életét veszítette. a kilenc életben maradt személyt sikertelenül kimenteni. /upi/

o j a k a r t a : politikai foglyok

politikai foglyok újabb csoportját - 1031 személyt - bocsátottak szabadon indonéziában. a börtönből kiengedettek mindegyikét az „1965. szeptember 30-i eseményekben”, való részvétellel vádolják. mint ismeretes, abban az évben a belső és a nemzetközi reakció összeskűvésének eredményeként felszámolták a kommunista pártot és más haladó demokratikus szervezeteket. az indonéz hatóságok idén több, mint tízezer embert helyeztek szabadlábra azok közül, akik minden bírósági eljárás nélkül töltöttek éveket börtönben, vagy koncentrációs táborokban. az indonéz hatóságok bejelentették, hogy 1979-ben valamennyi politikai foglyot szabadon bocsátják. /taszsz/

l o n d o n : ujévi kitüntetések

öt új élethossziglani főnemest kreált james callaghan miniszterelnök angliában a hagyományos ujévi kitüntetések sorában. köztük van hugh scanlon, a vasas szakszervezet idén nyugdíjba vonult főtitkára és sir peter hill-norton flotta-tengernagy, a fegyveres erők volt vezérkari főnöke. /mti/

-. -

13.35/bzs

- 25 -

KA

kk 29. időjárás

kr/jp bzs nt berlin, koppenhága,

1978. december 30./mti/

az immár 50 órája tartó erős havazással és orkán-szerű széllelkésekkel kísért itéletidő észak- és nyugat-európa több országában súlyos zavarokat okoz a közlekedésben és az energiaellátásban.

a flensburg és schleswig közötti területen az nszk több, mint 80 településén teljesen megszűnt az áramellátás, miután a szélvihar megrongálta a vezetékeket, és kidöntötte a tartóoszlopokat. schleswig-holsteinnél a szél által felkorpácsolott víz elérte a védógát peremét. a lakosság figyelmét felhívták arra, hogy a normálnál két méterrel magasabb vízállásra lehet számítani.

dániában olyan erőteljes a havazás, hogy a rádió óránként figyelmezteti a lakosságot, ne menjenek ki az utcára. a főbb utvonalakat az autóval közlekedők számára „életveszélyesnek”, nyilvánították. a mentőautók is csak katonai járművek segítségével jutnak el rendeltetési helyükre. a vasúti közlekedés részlegesen megbénult. a dán vizeken bevetésre készen állnak a jégtörők, hogy a szigetek ellátását biztosíthassák. szilveszter éjszakájára a meteorológia dániában sarki hideget jósol, a hőmérő higanyszála mínusz 20 celsius fokig is süllyedhet. /adn/

--

kk 30. külpolitikai híreink jegyzéke december 30-án
14.00 óráig

bzs/kd

1978. december 30.

1. várható
 2. szovjet tudós a szivátültetésekről
 3. ivan szuszanyin - premier
 4. baszk főtanács
 5. osztrák belpolitika
 6. rövid hírek
bécs: távkocogás
bogota: 140 tonna marihuana
new york: bt új elnöke
new york: bt
nyugat-berlin: rudolf hess kórházban
új delhi: esőzések
liszabon: portugália - guinea
 7. kínai gazdasági eredmények
 8. irán
 9. kennedy és king-gyilkosság
 10. moszkvai szilveszter
- /folyt. köv./

13.50/bzs

- 26 -

KA

kk 30. /híregyzék 1. folyt./bzs

11. tajvan - egyesült államok
 12. 1978 - pravda vezércikk
 13. jamaicai csucs
 14. szovjet üdvözlés - német kommunisták
 15. hírek dél-amerikából
 16. ciprus - waldheim
 17. újabb kínai provokációk vietnam ellen
 18. vietnami cáfolat a phnom penh-i rádió rágalmainra /részben szerk.táj./
 19. vietnami válasz a kínai fenyegetésekre
 20. vietnami nemzetgyűlés
 21. franyó zoltán meghalt
 22. kuba - szovjet küldöttség
 23. európai valutaunió - bonn
 24. nguyen duy trinh - látogatás befejezés
 25. spanyol választások
 26. komszomol üdvözlés
 27. bulgária - nyár a télben
 28. rövid hírek
nyugat-berlin: kábítószer-fogyasztók
marina di carrara: teherszállító hajó
djakarta: politikai foglyok
london: ujévi kitüntetések
 29. időjárás
 30. híregyzék
- /mti/

--

kk.31. a vietnami külügyminisztérium állásfoglalása

gys/ve/p nt h a n o i , 1978. december 30.

győri sándor, az mti tudósítója jelenti:

a vietnami külügyminisztérium szóvivője szombaton kategórikusan visszautasította a kínai külügyminisztériumnak a truong sa / spratly / szigetekkel kapcsolatos pénteki kijelentéseit. a pekingi külügyminisztérium említett nyilatkozatában azt állította, hogy a spratly szigetek kina területét képezik.

/folyt. köv./
16.50/p
17⁰⁰lp

-27-

kk.34./afrika....folyt/p

a kairói lap szerint 1979 elején megszervezik „afrika szocialista pártjainak, az értekezletét / a valószínű helyszín Oakar, szenegál fővárosát lesz/ és ezen kimondják majd az „afrikai szocialista szervezet, megalakulását, amely az elképzelések szerint a szocialista internacionálé regionális szervezete lesz. az afrikai szervezet tagsága azonban nem jelent automatikus tagságot a világnézetű nemzetközi internacionálében.

kk.35. kuznyecov -bitat

ht/so/p pis a l g i r , 1978. december 30./mti/

Vaszilij kuznyecov, az szkp kb politikai bizottságának póttagja, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének első elnökhelyettese, - aki a bumdién algériai elnök pénteki temetésén részt vett szovjet állami küldöttséget vezette - algirban baráti megbeszélést folytatott rabah bitattal, az algériai demokratikus és népi köztársaság ideiglenes államfőjével.

a barátság és a kölcsönös megértés szellemében lefolyt beszélgetés alkalmával kuznyecov a többi között kijelentette, hogy a szovjetunió változatlanul fejleszteni és bővíteni kívánja a sokoldalú együttműködését algériával, és hozzáfűzte, hogy ez a két nép érdekeit szolgálja és előmozdítja az egyetemes béke szilárdulását. rabah bitat hangoztatta, hogy algéria folytatja a további társadalmi átalakításokat célzó politikáját, s továbbra is szilárdítja a barátságot és az együttműködést a szovjetunióval és a világ haladó erőivel. az ideiglenes államfő népe és a politikai vezetés nevében köszönetet mondott a szovjetunióknak, amiért aktívan támogatja az algériai forradalmat./taszsz, adn/

kk.36. irán - esti összefoglaló

sa/p pi t e h e r á n , 1978. december 30./mti/

gholam reza azhari tábornok, az iráni katonai kormány vezetője benyújtotta lemondását, s helyét az uralkodó által pénteken megbízott sapur baktiar fogja átvenni. reza pahlavi sah szombaton a parlament két házának vezetőivel tanácskozott egy polgári kormány megalakításának kérdéséről. a találkozó után bejelentették, hogy a parlament két háza vasárnap együttes ülésen tekinti át a kialakult helyzetet.

/folyt köv./

17.48/p

18²⁰lp

---30---

kk.36./irán1.folyt/p

a kormányalakítással megbízott baktiar - hírek szerint - a következő feltételekkel vállalta el a megbízatást: a sah ideiglenesen hagyja el az országot, s erre az időre tapasztalt politikusközből álló régens tanács vegye át hatalmát; az 1975-ben megválasztott parlamentet oszlassák fel; oszlassák fel a hírhedt savak titkosrendőrséget; a kormánynak legyen ellenőrzési joga a hadsereg felett.

az uralkodói házhoz közelálló források közölték, hogy a sah kész „rutinjellegű szabadságra, utazni, s ideiglenesen külföldre távozni. kijelentették, hogy minden olyan hír alap-talan, amely a sah lemondási készségével foglalkozik.

sapur baktiar a nyugatnémet televízióknak adott nyilatkozatában kijelentette, hogy nem követeli a sah lemondását, „a sah maradjon, ha megfelelő garanciákat ad,„ az ellenzéki nemzeti front, amelynek baktiar az egyik vezetője, hangsúlyozta, hogy a kormányalakítással megbízott politikus magánemberként tevékenykedik, s nem képviseli a nemzeti frontot, amely változatlanul a sah lemondását követeli. a front képviselői közölték, hogy karim szandzsabi, a nemzeti front vezetője szombaton találkozott baktiarral, s a két politikus továbbra is eltérő álláspontot képvisel az uralkodó jövőbeli szerepét illetően. a nézeteltérések miatt a front szombat este egyhangulag úgy döntött, hogy kizárja soraiból sapur baktiart.

szandzsabi kijelentette, hogy a nemzeti fronton belül nem tárgyalnak a kormányalakítás kérdéséről, tartják magukat a vallási ellenzék vezetője, khomeini ajatollah által meghirdetett elvekhez. ezek szerint véget kell vetni a monarchiának, az iszlám eszméken nyugvó kormányt kell választania az iráni népnek, fel kell számolni a külföldi /főleg amerikai/ beavatkozást az iráni belügyekbe.

a válság rendezését célzó politikai erőfeszítésekkel egyidejűleg irán több nagyvárosában újabb tömegtüntetések voltak. ezek részvevői eleget tettek khomeini ajatollah újabb felhívásának, amely arra szólította fel a sah rendszerével szembenállókat, hogy szombaton emlékezzenek meg a rendszerellenes tüntetések újabb halálos áldozatairól. a szombati tüntetések alatt ismét összezsúfoltak a tüntetők és a kivezényelt katonai alakulatok. mashhad városában a hadsereg egyik páncélosa halálra gázolt hat személyt, többeket pedig súlyosan megsebesített. szemtanúk beszámolója szerint a katonák közül többen átálltak a tüntetők oldalára.

/folyt köv./

18.00/p

18²⁵lp

-31-

kk.36./irán.....2. folyt/p

az iráni fővárosban az üzletek többsége zárva maradt, de a „gyásztüntetések”, nem tudták megtartani, mivel a hadsereg erős alakulatokkal elzárta a belváros központi útjait.

továbbra is súlyos energiagondokkal küzd a világ nemrég még második legnagyobb olajexportőr országa - a jelenleg kitermelt napi 250-300 ezer hordó kőolaj még a hazai szükségletek felét sem képes kielégíteni. khomeini ajatollah párizsban háromtagú bizottságot hozott létre, amelynek feladata, hogy kapcsolatot teremtsen iránban a sztrájkoló olajipari munkásokkal és alkalmazottakkal, s így gondoskodják a belföldi szükségletek kielégítéséről. a vallási ellenzék vezetője egyidejűleg követelte, hogy a sah lemondásáig továbbra se exportáljanak kőolajat.

a hírügynökségek szombati jelentései szerint már a sah rendszerének legszilárdabbnak tartott támogatói sem biznak egyértelműen a válság számukra „kedvező”, rendezésében. ezt látszik alátámasztani az a hír, hogy az uralkodói család több tagja, köztük a sah édesanyja, az egyesült államokba utazott. az ips hírügynökség értesülése szerint az iránban tartózkodó amerikai katonai személyzet hozzálátott egyes katonai berendezések - pl. radar-állomások - leszereléséhez.

az egyesült államok csendes-óceáni 7. flottájának két repülőgép-anyahajóját japáni és fülöp-szigeteki támaszpontjukról az indiai-óceán keleti térségébe vezényelték, amint azt a haditengerészet egyik szóvivője manilában bejelentette. az átcsoportosítás célja, hogy „szükség esetén”, gyorsan a perzsa öbölhöz irányítsák a hadihajókat./ap, afp, reuter, dpa, upi, ips/

kk.37. nicaragua

a-pf/p pi managua, washington, santo domingo, san jose
1978.december 30./mti/

az amerikai államok szervezete közvetítő bizottságának somozával folytatott legutóbbi megbeszélései sem vezettek eredményre - jelentette ki pénteken ramon emilio jiménez altengernagy, dominikai külügyminiszter, a közvetítő bizottság vezetője.

/folyt köv./
18.12/p
18¹²lp

-32-

kk.37./ nicaragua.....folyt/p

a közvetítő bizottság tagjai pénteken tanulmányozták a kedd óta kialakult helyzetet, amikor, mint ismeretes, somoza diktátor visszautasította a bizottság népszavazásra vonatkozó javaslatait. a háromtagú bizottság jelentést készít, melyet az amerikai államok szervezetének nyújt majd be.

a közvetítő bizottság utolsó erőfeszítéseivel egyidőben az amerikai államok szervezete állandó tanácsának costa rica kívánságára összehívott ülésén, pénteken kompromisszumos határozat született, mely felszólítja nicaraguát, hogy vonjon fel a szomszédos costa rica elleni akcióival és az ország fenyegetésével.

somoza titokban elhagyta nicaraguát, hogy „ismeretlen helyen”, a társág aktuális problémáit megvitassa a guatemalai, a salvadori és a hondurasi elnökkel. ez az első alkalom a válság szeptemberi kirobbanása óta, hogy somoza elhagyta az országot. a találkozó, vagy találkozók teljes titoktartás övezi.

latin-amerikai politikai megfigyelők szerint a megbeszéléseken somoza tárgyaló partnereinek támogatását szeretné megszerezni „egy szomszédos ország”, - costa rica - elleni akciója esetére.

ugyanakkor managuából és nicaragua más városaiból újabb kormányellenes megmozdulásokról érkeznek hírek. a tüntetők a costa rica elleni agresszió beszüntetését, az országban uralkodó terror felszámolását követelik. a rendőrség a tüntetők ellen könnygázt és löfegyvereket vetett be. újabb összecsapásokra került sor a sandinista nemzeti felszabadítási front erői és a kormány csapatok között is. /taszsz, afp, upi, efe/

kk.38. közel-kelet

csr/p pi 1978. december 30./mti/
k u w a i t

faruk kaddumi, a pfsz politikai osztályának vezetője, aki közel-keleti körútja során pénteken érkezett kuwaitba, szombaton al-ahmad al-dzsabir al-szabah sejjkel, kuvaiti külügyminiszterrel eszmecsereét folytatott a palesztin kérdéssel és a közel-keleti fejleményekről. a tanácskozás után adott sajtónyilatkozatában közölte, hogy a palesztinai nemzeti tanács /parlament/ január 15-én damaszkuszban ülést tart és egyebek között megvitatja az emigráns palesztin kormány megalakításának kérdését. hírügynökségek megjegyzik, hogy a palesztinok tárgyalási pozíciójának megerősítése érdekében több arab állam sürgeti a palesztin kormány megalakítását, és megfigyelők úgy vélik, hogy az egyiptomi- izraeli különtárgyalások nyomán kialakult helyzetben az elképzelés most nagyobb támogatásra találhat, mint a múltban.

/folyt köv./
18.24/p
18¹²lp

-33-

kk.38./közel - kelet/

Kaddumi határozottan cáfolta butrosz ghati egyiptomi ügyvezető külügyminiszter közelmúltban elhangzott kijelentését, miszerint egyiptom és a pfsz kontaktusba lépett. hangsúlyozta, hogy a pfsz nem lépett és a jövőben sem lép kapcsolatba az egyiptomi kormánnyal. /afp,upi,ap/

k a i r ó

szadat egyiptomi elnök szombaton külföldi kutatómunkát folytató egyiptomi tudósok előtt elhangzott nyilatkozatában kijelentette: a jövő évben legfontosabb feladata annak elérése lesz, hogy egyiptom a marshall-tervhez hasonló segítyt kapjon, öt év során évente 3 milliárd dollárt, az egyesült államoktól, japántól és az nszk-tól.

az egyiptomi-izraeli különbéke megkötésének kilátásairól szólva azt mondta, hogy csupán idő kérdése a szerződés megkötése, bár szokás szerint bizonygatta, hogy egyiptom csak akkor írja alá a szerződést, ha az egyiptomi-izraeli rendezést összekapcsolják a palesztin kérdés megoldásával. ez utóbbi alatt szadat azt érti, hogy az izraeli megszállók ciszjordániában és a gaza-övezetben adjanak önkormányzatot az arab lakosságnak. /upi,afp/

köztudott azonban, hogy ezt az ugynevezett közigazgatási önkormányzatot az arab népek egyértelműen elutasítják, mert csupán a megszállás törvényesítését jelentené. izrael a gyenge egyiptomi tárgyalási pozíciót kihasználva most nyíltan diktálja feltételeit és teljes kapitulációra, a palesztin érdekek elárulására kényszeríti az egyiptomi vezetést. kairó a jelek szerint már beletörődött megalázó helyzetébe, és bármilyen áron is meg akarja kötni a különbékét izraellel. /taszsz/

x x x

szadat egyiptomi elnök szombaton arról szóló rendeletet irt alá, hogy a tartományok kormányzóit államelnöki jogkörrel ruházzák fel. mind a huszonhat kormányzó „mini-elnök”, lesz, és más tartományi vezetőkkel együtt a „mini-parlament”, szerepét betöltő helyi tanácsoknak tartozik felelősséggel, önállóan intézheti a tartományi ügyeket, s még üzleti szerződéseket is köthet külföldi országokkal - közölte szadat. a hét-főn életbe lépő rendelet a kormányzat decentralizálását célozza. /upi/

18.30/p

18⁴⁶

-34-

kk.39. rövid hírek

vz/p pi

1978. december 30/mti/

l i b r e v i l l e : giscard

a gaboni fővárosba érkezett szombaton giscard d, estaing francia államfő, és fogadta őt omar bongo elnök. a francia köztársasági elnök gabon déli részéből érkezett, ahol magánjelleggel egy hétig tartózkodott. szombaton éjjel utazik haza párizsba. /afp/

v a r s ó : nehrebecki

elhunyt wladyslaw nehrebecki, a kiváló lengyel filmrendező. a bielsko-bialai rajzfilmstudio egyik alapítója, a magyarországon is népszerű lolek és bolek sorozat alkotója. nehrebecki nevéhez fűződik az első egész estét betöltő lengyel rajzfilm, a lolek és bolek nagy utazása is. számos lengyel és nemzetközi díj mellett elsőik között tüntették ki a lengyel gyermekek „mosolyrendjével”. /mti/

l u a n d a : amnesztia

visszatért száműzetéséből luandába az fnla nevű angolai szakadár szervezet ötvenegy vezető tagja - közölték szombaton az angolai fővárosban. visszatértüket az agostinho neto elnök által elrendelt amnesztia nyomán határozták el, és közölték, hogy részt kívánnak venni az ország újjáépítésének és fejlesztésének feladataiban. /afp/

u j - d e l h i : családtervezés

morardzsi deszai indiai kormányfő szombaton este arra szólította föl az indiai házaspárokat, hogy önkéntesen kétgyermekesre korlátozzák családjukat, miután a kormány családtervezési programjából törölték a kényszerítő eszközöket. bejelentve, hogy január a családtervezés hónapja lesz, deszai hangsúlyozta, hogy a magas születési arányszám az ország fejlesztésére irányuló erőfeszítések ellen hat. a jelenleg mintegy 650 milliós ország lakossága évente körülbelül 13 millióval növekszik. /ap/

r ó m a : merényletek

szélsőjobboldali terroristák szombaton rómban pokolgépet robbantottak egy diszkóklubban, és súlyosan megrongáltak mintegy negyven parkoló személygépkocsit. a riviera-parti alassióban egy ingatlanügynökség irodájában robbant pokolgép. a római diszkóklub elleni merényletet a „forradalmi fegyveres mag”, elnevezésű szélsőjobboldali szervezet vállalta magára. /adn,upi/

18.40/p

19¹⁰

-35-

60010/4

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség.
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Külföldi hírek

v a s á r n a p

kk. 1. irán

km/fe/rj bs t e h e r á n , 1978. december 31./mti/

mohammad reza pahlavi iráni sah „alkalmas időben, elhagyja az országot gyógykezelés céljából -> jelentette vasárnap reggel a pars iráni hírügynökség.

az uralkodó szombat a parlament vezetőivel és sapur baktiar kinevezett miniszterelnökkel tartott megbeszélés után döntött így. a sah külföldre utazását szombaton előbb cáfolták, később jelezték, hogy szó lehet „átmeneti” időre szóló külföldi tartózkodásról, a sah lemondására azonban semmikép sem.
/afp, upi/

-. -

9.25 rj

-1-

W

kk.40. szovjet küldöttség elutazása /kiegészítés a kk.35-höz/
ht/so/p pi a l g i r , 1978. december 30./mti/

a bumedien algériai elnök pénteki temetésén részt vett szovjet állami küldöttség szombaton vasziliy kuznyecov vezetésével hazautazott algériából. a szovjet delegációt az algéri repülőtéren a kormány tagjai és más hivatalos személyiségek bucsuztatták/taszsz/

-. -

mkk.441. két hír iránból /lásd, mai kk.36./sz.anyagunkat/
sa/0 pi t e h e r á n , 1978. december 30./mti/

az iráni sah szóvivője szombat este kijelentette, hogy reza pahlavinak nem áll szándékában elhagyni az országot. azokkal a hírekkel kapcsolatban, amelyek szerint a sah „szabadságra”, utazik, a szóvivő hangoztatta, hogy erre csak akkor kerülne sor, ha az országban már helyrállították a rendet és a békét.

a teheráni rádió szombat este cáfolta azokat a külföldi hírügynökségi jelentéseket, amelyek arról számoltak be, hogy az iráni parlament két háza vasárnap együttes ülésen tekinti át a belpolitikai helyzetet./afp/

-. -

kk.42. a külpolitikai szerkesztőség híreinek jegyzéke 14 órától zárásig

ppo pi 1978. december 30./mti/

- 31. a vietnami külügyminisztérium állásfoglalása
- 32. belga kormányválság
- 33. egyiptom-szaud-arábia
- 34. afrikai szocialisták
- 35. kuznyecov -bitat
- 36. irán - esti összefoglaló
- 37. nicaragua
- 38. közel-kelet
- 39. rövid hírek
- libreville:giscard
- varsó: nehrebecki
- luanda : amnesztia
- uj-delhi: családtervezés
- róma: merényletek

40. szovjet küldöttség elutazása/ kieg.35.höz/

41. két hír iránból /lásd . 36./

42. hirjegyzék

/mti/

-. -

20.00/p

-36-

20-ly

v é g e

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő : köves tiber
szerkesztette: kopreda dezso, nyárádi róbert, piriti sándor